

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-22
Α΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ

ΠΕΜΠΤΗ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Α004

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΕΚΑ (10) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (<i>Ερωτήσεις κλειστού τύπου</i>)		ΜΟΝΑΔΕΣ 30
1.	A1 – Αντιστοίχιση	10
2.	A2 – Σωστό-Λάθος	10
3.	A3 – Ταξινόμηση γεγονότων σε χρονολογική σειρά	10
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (<i>κατατοπιστικά σημειώματα και ιστορικά δοκίμια</i>)		ΜΟΝΑΔΕΣ 35
4.	B1.α – Πόλη-κράτος (κατατοπιστικό σημείωμα)	5
5.	B1.β – Επανάσταση Ονήσιλου (κατατοπιστικό σημείωμα)	5
6.	B2 – Εξέλιξη γραφής (δοκίμιο)	11
7.	B3 – Β΄ Ελληνικός Αποικισμός (δοκίμιο)	14
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (<i>Παραθέματα</i>)		ΜΟΝΑΔΕΣ 35
8.	Γ1.α – Είδος παραθέματος	4
9.	Γ1.β – Λόγοι εγκατάστασης Μυκηναίων στην Κύπρο	6
10.	Γ1.γ – Κρητομυκηναϊκές επιδράσεις	8
11.	Γ2.α – Σκοπός/ τρόπος οργάνωσης Δηλιακής συμμαχίας	9
12.	Γ2.β – Μετατροπή συμμαχίας σε ηγεμονία	6
13.	Γ2.γ – Σύγχρονη διεθνής «συμμαχία»	2
ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ		100

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (30 Μονάδες)

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

A1. Κάθε στοιχείο της στήλης Α΄ αντιστοιχεί με ένα (1) στοιχείο της στήλης Β΄. Να γράψετε **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τους αριθμούς της στήλης Α΄ και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της στήλης Β΄ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Στη στήλη Β΄ περισεύουν δύο (2) στοιχεία.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. μελανόμορφος ρυθμός	α. Εποχή Χαλκού
2. ομηρικά έπη	β. Νεολιθική εποχή
3. μεταλλουργία	γ. Κλασική εποχή
4. λειτουργίες	δ. Αρχαϊκή εποχή
	ε. Ρωμαϊκή εποχή
	στ. Γεωμετρική εποχή

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ: 1 - δ, 2 - στ, 3 - α, 4 - γ

(4 x 2,5 μον.= 10 μονάδες)

ΑΠ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ σ. 23, 20, 14, 26

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» **στο τετράδιο απαντήσεών σας** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:
α – ΣΩΣΤΟ
β – ΛΑΘΟΣ
γ – ΣΩΣΤΟ
δ – ΣΩΣΤΟ

(4 x 2,5 μον.= 10 μονάδες)

ΑΠ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ σ. 15, 21 ,23, 20

A3. Να τοποθετήσετε τα πιο κάτω ιστορικά γεγονότα σε χρονολογική σειρά, ξεκινώντας από το αρχαιότερο και αριθμώντας τα από το 1 μέχρι το 4. Η απάντησή σας να γραφεί **στο τετράδιο απαντήσεών σας.**

- α. κατάρρευση μυκηναϊκών κέντρων
- β. μινωική θαλασσοκρατία
- γ. τριακοντούτεις σπονδαί
- δ. Α΄ Ελληνικός Αποικισμός

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ: 1 – β, 2 – α, 3 – δ, 4 – γ

(4 x 2,5 μον.= 10 μονάδες)

ΑΠ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ σ. 16, 17, 18, 26

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

Η διατύπωση της απάντησης είναι δυνατό να αποκλίνει από την προτεινόμενη με την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιούνται οι ιστορικές έννοιες και όροι, όπως παρουσιάζονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Ιστορίας Α΄ Λυκείου Προσανατολισμού.

Οι πληροφορίες εντός παρενθέσεων δηλώνουν στοιχεία που δεν είναι απαραίτητα, όμως μπορούν να περιληφθούν σε μια σωστή απάντηση.

Το σύμβολο της καθέτου (/) δηλώνει διαφορετικές σωστές απαντήσεις, μια εκ των οποίων θα πρέπει να περιλαμβάνεται σε μια σωστή απάντηση.

Ο/Η μαθητής/τρια πρέπει να περιλάβει στην απάντηση όλα τα δεδομένα που απαιτούνται, για να λάβει τη βαθμολογία που ορίζεται εντός παρενθέσεως.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (35 Μονάδες)

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

α. Πόλη – κράτος (ορισμός, μία [1] θετική και μία [1] αρνητική σημασία του θεσμού, ένα [1] παράδειγμα πόλης-κράτους)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Ορισμός

Δηλώνεται η έννοια του χώρου/ γεωγραφικά μέρη: άστυ και ύπαιθρος χώρα **(1)** και συγχρόνως της οργανωμένης κοινότητας ανθρώπων κάτω από μία εξουσία. **(1)**

(2 x 1 μον.= 2 μονάδες)

Θετική σημασία

- ανάπτυξη της κοινής συνείδησης των Ελλήνων
- διαμόρφωση της ιδέας της ελευθερίας
- συμμετοχή των πολιτών στα κοινά (με στόχο την αντιμετώπιση προβλημάτων)
- κατοχύρωση των πολιτικών δικαιωμάτων
- γένεση του ελληνικού πολιτισμού
- ανάπτυξη δημοκρατίας, ποίησης, θεάτρου, φιλοσοφίας, ρητορείας, πολεοδομίας, επιστημών (τουλάχιστον τρία [3] σημεία)

(1 x 1 μον.= 1 μονάδα)

Αρνητική σημασία

- κατακερματισμός του ελληνικού κόσμου/ εμπόδιο στην πολιτική ενοποίηση των Ελλήνων σε ενιαίο κράτος
- ανάπτυξη τοπικού πατριωτισμού/ τοπικιστικού πνεύματος
- εκδήλωση συγκρούσεων ανάμεσα στις πόλεις-κράτη

(1 x 1 μον.= 1 μονάδα)

Παραδείγματα πόλεων-κρατών

- Αθήνα/ Σπάρτη/ Νάξος/ Μέγαρα/ Κόρινθος/ Σμύρνη/ Ελευσίνα
- Οποιαδήποτε άλλη απάντηση ιστορικά τεκμηριωμένη

(1 x 1 μον.= 1 μονάδα)

ΑΠ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ σ. 20

β. Επανάσταση του Ονήσιλου (χρονική τοποθέτηση/ εποχή, αφορμή, δύο [2] αίτια, αποτέλεσμα)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Χρονική τοποθέτηση : 499-498 π.Χ./ Κυπροαρχαϊκή εποχή **(1)**

Αφορμή: Ιωνική επανάσταση **(1)**

Αίτια:

- πόθος των Κυπρίων για απελευθέρωση από τον περσικό ζυγό
- ανάπτυξη φιλελληνικού ρεύματος/ τόνωση εθνικού αισθήματος
- σφυρηλάτηση της εθνικής συνείδησης (ως αποτέλεσμα των εμπορικών και πολιτιστικών σχέσεων της Κύπρου με τον ελληνικό χώρο)
- οικονομική αφαίμαξη του νησιού/ βαριές φορολογίες που επέβαλαν οι Πέρσες
- φόβος για τερματισμό της πολιτικής ανεξαρτησίας των κυπριακών βασιλείων/ συμπερίληψη της Κύπρου στην 5^η Σατραπεία
- αυταρχική πολιτική του Πέρση βασιλιά Δαρείου
- δημιουργία δύο ρευμάτων στο νησί του αντιπερσικού/ φιλελληνικού και φιλοπερσικού

(2 x 1 μον.= 2 μονάδες)

Αποτέλεσμα: ήττα των Κυπρίων/ νίκη Περσών/ θάνατος Ονήσιλου

(1 μονάδα)

ΑΠ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ σ. 22, 23

B2. Σε κείμενο 80-100 λέξεων να παρουσιάσετε την εξέλιξη της γραφής στην αρχαία Ελλάδα από την Εποχή του Χαλκού μέχρι και τη Γεωμετρική εποχή. Στο κείμενό της να εντάσσονται λειτουργικά οι πιο κάτω όροι:

δίσκος της Φαιστού, γραμμικά σύμβολα, αποκρυπτογράφιση – ελληνικότητα, φοινικικό αλφάβητο

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σύντομος πρόλογος/ Εισαγωγή/ Θεματική πρόταση:

Γενική αναφορά στην εξέλιξη της γραφής στην αρχαία Ελλάδα ή και απόδοση της σημασίας της γραφής στη διάσωση της ιστορίας ενός λαού

Κύριο μέρος:

Τοποθέτηση των συστημάτων γραφής σε ορθή χρονολογική σειρά **(1)**

Μινωικός πολιτισμός / Εποχή του Χαλκού:

- Ιερογλυφική γραφή **(1)** – πήλινος δίσκος της Φαιστού (σε συμβολική γραφή) **(1)**
- Γραμμική γραφή Α' **(1)** – γραμμικά σύμβολα (πάνω σε πινακίδες και αγγεία) **(1)**

Μυκηναϊκός πολιτισμός / (Ύστερη) Εποχή του Χαλκού:

- Γραμμική Β' **(1)** – συλλαβική γραφή **(0,5)**
- αποκρυπτογράφηση από τους M. Ventris **(0,5)** και J. Chadwick **(0,5)**
- επικύρωση της ελληνικότητας του Μυκηναϊκού πολιτισμού **(1)**

Γεωμετρική εποχή/ Ομηρική εποχή/ Στα τέλη του 9^{ου} π.Χ. αιώνα/ Στις αρχές του 8^{ου} π.Χ. αιώνα:

- ελληνικό αλφάβητο **(1)**
- έμπνευση από το φοινικικό αλφάβητο **(1)**, τροποποιημένο και προσαρμοσμένο στις ανάγκες της ελληνικής γλώσσας/ προσθήκη των φωνηέντων που έλειπαν από το φοινικικό αλφάβητο (που είχε 22 σύμφωνα) **(0,5)**

Σύντομος επίλογος/ Κατακλείδα:

Αναφορά στη σημασία του ελληνικού αλφαβήτου (διαχρονικότητα/ η βάση λατινικού αλφαβήτου)

ΑΠ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ σ. 16, 17, 19

B3. «*Η κρίση που προέκυψε στα τέλη της Ομηρικής εποχής αντιμετωπίστηκε από τα μέσα του 8^{ου} αι. π.Χ. με τον Β' Ελληνικό Αποικισμό*».

Σε κείμενο 80 -100 λέξεων να παρουσιάσετε **τρία (3)** αίτια και **τρεις (3)** συνέπειες του Β' Ελληνικού Αποικισμού. Στη συνέχεια να αναφέρετε **δύο (2)** περιοχές εξάπλωσης των Ελλήνων κατά τον εν λόγω αποικισμό.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σύντομος πρόλογος/ Εισαγωγή/ Θεματική πρόταση:

Τοποθέτηση στην ευρύτερη ιστορική περίοδο/ Αναφορά στον ριψοκίνδυνο χαρακτήρα των Ελλήνων και στις γνώσεις τους για τη ναυσιπλοΐα που διευκόλυναν τον αποικισμό

Κύριο μέρος:

Αίτια Β' Ελληνικού Αποικισμού

- η συγκέντρωση καλλιεργήσιμης γης στα χέρια λίγων
- η αύξηση πληθυσμού/ «στενοχωρία» (μητροπόλεων)
- η έλλειψη/ αναζήτηση πρώτων υλών/ μετάλλων
- η αναζήτηση νέων αγορών (για την προμήθεια και την πώληση αγαθών)
- η εκδήλωση εσωτερικών πολιτικών κρίσεων (οδηγούσαν τους πολιτικά ηττημένους σε απομόνωση)
- ο ριψοκίνδυνος χαρακτήρας των Ελλήνων
- οι γνώσεις των Ελλήνων για τη ναυσιπλοΐα (που διευκόλυναν τον αποικισμό)

(3 x 2 μον.= 6 μονάδες)

Συνέπειες Β΄ Ελληνικού Αποικισμού

- ανάπτυξη δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα της οικονομίας/ ανάπτυξη βιοτεχνίας, ναυτιλίας και εμπορίου/ εμφάνιση νέων επαγγελματιών
- κοπή των πρώτων νομισμάτων/ ανάπτυξη της νομισματικής οικονομίας/ ανάπτυξη εμπορευματοχρηματικού εμπορίου
- δημιουργία νέων κοινωνικών τάξεων/ ομάδων (που διεκδικούν συμμετοχή στην εξουσία)
- κρίση αριστοκρατικού πολιτεύματος
- εμφάνιση των αργυρώνητων δούλων
- επίδραση στην εξέλιξη του ελληνικού πολιτισμού με τη διεύρυνση του πνευματικού ορίζοντα των Ελλήνων/ πολιτισμική αλληλεπίδραση Ελλήνων-ντόπιων
- ανάπτυξη των γραμμάτων και των τεχνών
- ανάπτυξη της ιωνικής επιστήμης
- ανάπτυξη της φυσικής φιλοσοφίας
- διάδοση του ελληνικού αλφαβήτου/ διάδοση γραφής
- επέκταση του ελληνικού πολιτισμού (στα παράλια της Μεσογείου και του Εύξεινου Πόντου)
- ανάπτυξη φιλελεύθερου και ανεξάρτητου πνεύματος Ελλήνων

(3 X 2 μον.= 6 μονάδες)

Περιοχές εξάπλωσης

Παράλια Εύξεινου Πόντου/ παράλια Θράκης/ παράλια Χαλκιδικής/ παράλια Αιγύπτου/ παράλια Κυρηναϊκής/ Νότια Ιταλία και Σικελία/ παράλια Ισπανίας/ παράλια Γαλλίας

(2 x 1 μον.= 2 μονάδες)

Σύντομος επίλογος/ Κατακλείδα:

Αναφορά στον Β΄ Ελληνικό Αποικισμό ως γεγονός που καθόρισε την πολιτισμική φυσιογνωμία της μεσογειακής λεκάνης/ Αναφορά στην καθοριστική συμβολή του Β΄ Ελληνικού Αποικισμού στην ανάπτυξη του ελληνικού πολιτισμού και στη διάδοσή του σε ολόκληρη την Ευρώπη

ΑΠ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ σ. 21

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (35 Μονάδες)

Γ1.

Παράθεμα Ι

Από το 1400 π.Χ., και ιδίως μετά την τελική καταστροφή της Κνωσσοῦ, οι σχέσεις των Μυκηναίων με την Κύπρο γίνονται όλο και πυκνότερες. Έχοντας ανάγκη χαλκού και θέλοντας να εκμεταλλευτούν τις ευκολίες που προσέφεραν τα λιμάνια του νησιού για το εμπόριο με την Αίγυπτο και τη Συρία – Παλαιστίνη, οι Αχαιοί άρχισαν να εγκαθίστανται ειρηνικά, ως πράκτορες και συνέταιροι, στις παραλιακές πόλεις των νοτίων και ανατολικών ακτών του νησιού. [...] Η (μεγάλη) τοπική παραγωγή μυκηναϊκών τεχνουργημάτων σε τέτοιες ποσότητες δείχνει ότι οι Αχαιοί έμποροι, βιοτέχνες και καλλιτέχνες είχαν εγκατασταθεί στο νησί σε σημαντικούς αριθμούς, ζώντας και

εργαζόμενοι ως ευπρόσδεκτοι ξένοι μέσα σε ένα περιβάλλον που αναγνωρίζει την προσφορά τους, εκτιμούσε τα έργα τους και διευκόλυνε τις δραστηριότητές τους. Από τη συνεργασία αυτή η Κύπρος είχε πολλά να επωφεληθεί. Ο 14^{ος} και 13^{ος} αιώνας π.Χ. ήταν η περίοδος της μεγάλης αυξήσεως και επεκτάσεως του μυκηναϊκού πολιτισμού, που είχε εισδύσει παντού και είχε φτάσει να ασκεί διεθνή, για την εποχή εκείνη, επιρροή, τα χρόνια της λεγόμενης Μυκηναϊκής Κοινής.

Ιακωβίδης, Σπ. (1992). *Οι Αχαιοί στην Κύπρο. Μαρτυρίες και θεωρίες*.
Λευκωσία: Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζίης Κύπρου, σελ 12-13

Παράθεμα II

Αρκαδικός θεός Απόλλων Κεραιάτης
Κύπρος, 12^{ος} αι. π.Χ. Λευκωσία,
Κυπριακό Μουσείο

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους. (1970).
Προϊστορία και πρωτοϊστορία, τόμος Α,
Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών Α. Ε., σελ. 348.

Παράθεμα III

Μυκηναϊκός κρατήρας
Πρώτο μισό 13^{ου} αι. π.Χ.

Karageorgis, V., Mertens, R. J. & Rose,
M.E. (Edit.). (2000) *Αρχαία κυπριακή
τέχνη, Συλλογή Censola*. New York: The
Metropolitan Museum of Art. New York,
σελ. 49.

Αφού μελετήσετε τα πιο πάνω παραθέματα (I, II, III) και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Να δηλώσετε, αν το παράθεμα I είναι πρωτογενής ή δευτερογενής πηγή, και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Δευτερογενές παράθεμα (2), αφού ο συγγραφέας/ ιστορικός είναι μεταγενέστερος/ το έργο γράφτηκε το 1992 (2).

(4 μονάδες)

β. Με βάση το παράθεμα I, να γράψετε **δύο (2)** λόγους για τους οποίους οι Μυκηναίοι επιδίωξαν να εγκατασταθούν στην Κύπρο.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Λόγοι αποικισμού των Μυκηναίων στην Κύπρο

- αναζήτηση χαλκού (3)
- αξιοποίηση των λιμανιών του νησιού για τις εμπορικές τους δραστηριότητες (2) με την Αίγυπτο (0,5) και τη Συρία-Παλαιστίνη (0,5)
- η καταστροφή της Κνωσού (2) οδηγεί σε στενότερες σχέσεις Μυκηναίων-Κυπρίων (1)
- ένωσαν ευπρόσδεκτοι στην Κύπρο (3)

(2 x 3 μον.= 6 μονάδες)

γ. Με βάση τις εικόνες των παραθεμάτων II και III, να τεκμηριώσετε με **δύο (2)** αναφορές στη θρησκεία και **δύο (2)** αναφορές στην κεραμική ότι ο κρητομυκηναϊκός πολιτισμός επέδρασε στον πολιτισμό της Κύπρου.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Επιδράσεις στη θρησκεία

- λατρεία του θεού Απόλλωνα Κεραιάτη/ Κερασφόρου θεού
- υιοθέτηση θεάς γονιμότητας/ με υψωμένα χέρια
- υιοθέτηση λατρευτικών συμβόλων/ διπλά κέρατα

(2 x 2 μον.= 4 μονάδες)

Επιδράσεις στην κεραμική

- μυκηναϊκός ζωγραφικός ρυθμός στην αγγειογραφία
- παραστάσεις αρμάτων
- παραστάσεις ζώων/ αλόγων
- παραστάσεις ανθρώπων
- είδος αγγείου: μυκηναϊκός κρατήρας
- εικονογράφηση με πλούσια διακόσμηση
- διακόσμηση με (απλές) κυματιστές γραμμές

(2 x 2 μον.= 4 μονάδες)

ΑΠ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ σ. 13, 17

Γ2.

Οι Αθηναίοι ανέλαβαν, έτσι, την αρχηγία με τη θέληση των συμμάχων εξαιτίας της έχθρας τους εναντίον του Πausανία. Όρισαν ποιοι από τους συμμάχους έπρεπε να συνεισφέρουν χρήματα και ποιοι να προμηθεύουν καράβια για την αντιμετώπιση των βαρβάρων. Σκοπός, έλεγαν, ήταν να λεηλατήσουν τις κτήσεις του Βασιλέως, αντίποινα για τα όσα είχαν πάθει. Για πρώτη φορά τότε οι Αθηναίοι διόρισαν Ελληνοταμίες που πηγαίνουν και εισπράτταν τον φόρο. Έτσι ονομάστηκε, τότε, η εισφορά. Το ύψος του πρώτου φόρου που ορίστηκε ήταν τετρακόσια εξήντα τάλαντα, ταμείο ήταν η Δήλος και οι συνελεύσεις της συμμαχίας γίνονταν στον Ναό.

Αλλά στο διάστημα μεταξύ του μηδικού και του πελοποννησιακού πολέμου, οι Αθηναίοι, οι οποίοι στην αρχή ασκούσαν την ηγεμονία τους επάνω σε ισότιμους συμμάχους κι έπαιρναν αποφάσεις σε κοινά συμβούλια, σημείωσαν πολλή πρόοδο και στα πολεμικά και στην διακυβέρνησή τους, αναλαμβάνοντας δράση είτε εναντίον των Μήδων είτε εναντίον των συμμάχων τους που αποστατούσαν είτε εναντίον των Πελοποννησίων εκείνων που βοηθούσαν τις αποστασίες.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ - *Ιστορία* (1.96.1-1.97.2)

Θουκυδίδου *Ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου*, (μτφρ Α.Σ. Βλάχος. 2008), Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της "Εστίας" Ι.Δ. Κολλάρου & Σίας Α.Ε. Ανακτήθηκε στις 29/12/21 από: https://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/library/browse.html?text_id=73&page=30

α. Με βάση το παράθεμα, να παρουσιάσετε **(i)** τον σκοπό της Δηλιακής συμμαχίας, σύμφωνα με τους Αθηναίους, και **(ii) τρία (3)** στοιχεία για τον τρόπο οργάνωσής της.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σκοπός Δηλιακής συμμαχίας (κατά τους Αθηναίους): Η λεηλασία των περσικών κτήσεων/ εκδίκηση για όσα πέρασαν οι Έλληνες από τους Πέρσες

(3 μονάδες)

Τρόπος οργάνωσης Δηλιακής συμμαχίας:

- ανάληψη αρχηγίας από τους Αθηναίους
- ισότιμη σχέση των μελών/ τα μέλη είχαν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις
- λήψη αποφάσεων σε κοινά συμβούλια
- προσφορά χρημάτων από τους συμμάχους
- προσφορά πλοίων/ караβιών από τους συμμάχους
- διορισμός Ελληνοταμίων για την είσπραξη των φόρων
- τοποθέτηση (συμμαχικού) ταμείου στη Δήλο
- οι συνελεύσεις (της Δηλιακής συμμαχίας) γίνονταν στον ναό

(3 x 2 μον.= 6 μονάδες)

β. Με βάση το παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε τις συνθήκες μετατροπής της Δηλιακής συμμαχίας σε ηγεμονία, αναφέροντας **τρία (3)** στοιχεία.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

- ανατροπή της ισότητας μεταξύ των συμμάχων/ ισχυροποίηση της Αθήνας
- μονομερείς αποφάσεις από την Αθήνα
- επιθετική στάση κατά των αποστατών/ ένοπλες παρεμβάσεις Αθηναίων σε διάφορες πόλεις, οι οποίες ήθελαν να αποχωρήσουν από τη συμμαχία
- επιθετική στάση κατά των Πελοποννησίων (που βοηθούσαν στις αποστασίες)
- μεταφορά του συμμαχικού ταμείου από τη Δήλο στην Αθήνα
- απουσία αντίδρασης στις ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας από μέρους των υπόλοιπων ελληνικών πόλεων (μη μελών της Δηλιακής συμμαχίας)

(3 x 2 μον.= 6 μονάδες)

γ. Να ονομάσετε **μια (1)** σύγχρονη διεθνή «συμμαχία» χωρών.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

- ΝΑΤΟ/ Ευρωπαϊκή Ένωση/ Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
- Οποιαδήποτε άλλη σύγχρονη διεθνής συμμαχία χωρών

(2 μονάδες)

ΑΠ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ σ. 25

ΤΕΛΟΣ ΟΔΗΓΟΥ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ